Talousarvio ja investointisuunnitelma vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2028 - 2030

KHALL 15.06.2026 § 107

Selostus

Kunnan hallintosäännön 21 §:n mukaan
1. kunnanhallitus hyväksyy suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet.
2. Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.
3. Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.
4. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Talousarviovalmistelun pohjana käytetään Kuntatyönantajien ja Kuntien eläkevakuutuksen antamia tietoja henkilöstökustannusten muutoksista. Arvio rahoituksesta perustuu Kuntaliiton ennakkolaskelmiin verotuloista ja valtionosuuksista.

Suunnittelukehyksen pohjaksi voidaan todeta, että tulevaisuuteen vaikuttaa vielä useita tekijöitä, joita ei vielä tässä vaiheessa vuotta pystytä ottamaan riittävällä tarkkuudella huomioon suunnittelussa. Ainakin seuraavat asiat vaikuttavat suunnitteluun:

- Hankintalain mahdollinen uudistaminen luo paineita ostopalveluiden uudelleen kilpailuttamisesta.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen kiinteistöjen mahdollinen yhtiöittämisvelvollisuus.
- Työllisyydenhoidon kustannuksien nousu.
- Kuntastrategian uudistaminen tuo uusia painotuksia strategisten päämäärien tavoitteisiin ja toimenpiteisiin.
- Kunnan talouden tasapainon ylläpitämiseksi täytyy käyttötalouden kehitystä seurata tarkasti ja varmistettava, että käyttötalouden kustannukset eivät kasva suunniteltuja kustannustenlisäyksiä voimakkaammin.
- Investointien osalta kouluinvestoinnin aloituksen siirtyminen valituksen käsittelyn johdosta markkinaoikeudessa lisää epävarmuutta talousarvion suunnitelun osalta vuodelle 2027.

Vuoden 2027 talousarvion valmistelun lähtökohta tulee olla ylijäämäinen talousarvio.

Alustava talousarvion valmisteluaikataulu

Kunnanhallitus 15.6	Aikataulu ja laadintaohje
Kunnanhallitus iltakoulu 20.8	Talousarvio
Kunnanhallitus 26.8.	Talousarvion raamit
Valtuustoseminaari 3.9.	Talousarvio
Kunnanhallitus 26.10.	Veroprosentit
Kunnanhallitus 9.11.	Talousarvion käsittely
Kunnanhallitus 23.11.	Talousarvion käsittely Investoinnit, talousarvioesitys
Kunnanvaltuusto 5.11.	Veroprosentit
Kunnanvaltuusto 10.12.	Talousarvion hyväksyminen

Valmistelija	Kunnanjohtaja Sakari Varala
Esittelijä	Kunnanjohtaja Sakari Varala
Päätösehdotus	Kunnanhallitus hyväksyy talousarvion laadinta-aikataulun ja käy yleiskeskustelun valmistelun lähtökohdista.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

KHALL 26.08.2026 § 122

Selostus

Talousarvion laadintaohje ja aikataulu käsiteltiin kunnanhallituksen kokouksessa 15.6.2026. Kunnanhallituksen iltakoulussa 19.8.2026 käsiteltiin vuoden 2026 talousarvion toteutumista kesäkuun loppuun mennessä ja talousarvion toteutumista koko vuoden 2026 osalta sekä vaikutuksia talousarviovuoteen 2027 ja suunnitelmavuosille. Valtuustoseminaarissa 3.9.2026 tullaan käsittelemään laajasti Kuntaliiton kesäkuussa julkaisemaa verotuloennustetta. Verotuloennusteen mukaan:

- kunnallisverokertymä olisi 3 449 000 €
- yhteisöverokertymä olisi 1 083 000 €
- kiinteistöverokertymä 1 178 000 €

Yhteensä verotuloksi kirjattavaa verotuloa olisi kesäkuussa julkaiseman veroennusteen mukaan 5 711 000 €.

Kuntaliiton 11.8.2026 julkaiseman valtionosuuslaskelman mukaan valtionosuudet olisivat:

- peruspalveluiden valtionosuus 1 940 083 €
- verotulon tasaus 751 877 €
- opetus- kulttuuritoimen valtionosuus 349 453 €
- veromenetysten korvaus 502 884 €

Yhteensä valtionosuuden määrä olisi ennakollisessa valtionosuuslaskelmassa 3 544 297 €.

Hankintalain uudistaminen tulee lisäämään ostopalveluiden kustannuksia tulevien vuosien aikana. Lisäaikaa tullaan hakemaan kunnan taloushallinnon ostopalveluiden osalta.

TE25-uudistuksen vaikutukset eivät ole olleet kustannusneutraaleja ja tulevat edelleen vuonna 2027 olemaan korkeammat kuin talousarviota 2026 laadittaessa on ollut tiedossa.

Hyvinvointialueelle vuokrattavien tilojen vuokrasopimukset ovat hyvinvointialueen puolelta jatkuvan muutoksen tilassa. Uudet vuokrasopimukset ovat alkaneet vuoden 2026 alussa ja paineita on edelleen vuokrattavien tilojen vähentämiselle hyvinvointialueella. Tällä hetkellä neuvottelut käynnissä vuodeosaston osalta. Lisäksi sosiaali- ja

terveydenhuollon ja pelastustoimen kiinteistöjen yhtiöittämisvelvollisuus tulee huomioida. Talousarviota 2027 laadittaessa on otettava huomioon lakimuutokset ja kustannusten nousu ja vuokratulojen väheneminen hyvinvointialueelle vuokrattavien tilojen suhteen.

Talousarvion laadinnassa on otettava huomioon kunta-alan ja opetusalan palkkaratkaisut. Korotukset tulevat olemaan 2,5 % - 3 %. Lisäksi huomioitava koulukyytisopimukset ym. sopimuksien kustannuskehitys ja yleinen kustannuskehitys.

Kunnan talouden tasapainon ylläpitämiseksi pitää käyttötalouden kehitystä seurata tarkasti ja varmistettava, että käyttötalouden kustannukset eivät kasva suunniteltuja kustannusten lisäyksiä voimakkaammin. Investointien tulee keskittyä kuntastrategian mukaisesti vain tarpeellisiin tulevaisuusinvestointeihin.

Valmistelija	Kunnanjohtaja Sakari Varala
Esittelijä	Kunnanjohtaja Sakari Varala
Päätösehdotus	Kunnanhallitus hyväksyy talousarvion raamit ja käy yleiskeskustelun valmistelun lähtökohdista. Kunnanhallitus antaa talousarvion 2027 suunnittelukehyksenä ohjeen toimialoille siten, että talousarvion tulee olla ylijäämäinen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

KHALL 9.11.2026
454/02.02.00/2022

Selostus	Vapaa-aika- ja sivistyslautakunta käsitteli 2.11.2026 kokouksessa lautakunnan alaisen talousarvionsa vuodelle 2027. Vapaa-aika- ja sivistyslauta hyväksyi talousarvion ja toimintasuunnitelman vuodelle 2027 ja esittää ne edelleen kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksyttäviksi. Lisäksi vapaa-aika- ja sivistyslautakunta päätti, että Tiittalan hiihtolenkki ja Vanhan Unskan latu pidetään liikuntatoimen ylläpitokustannuksissa. Vuoden 2027 Sulkavan kunnan talousarvion ja investointien valmistelutilanne esitellään kokouksessa.
Liitteet	Oheismateriaalina TA2027 työversio ja talousarvio tileittäin 2027
Valmistelija	Kunnanjohtaja Sakari Varala
Esittelijä	Kunnanjohtaja Sakari Varala
Päätösehdotus	Kunnanhallitus merkitsee talousarviovalmistelun tiedoksi.
Päätös	